

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-професійну програму
«СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ХІМІЯ, БІОЛОГІЯ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ)»

підготовки бакалаврів зі предметної спеціальності 014 Середня освіта (Хімія) розроблена на основі компетентнісного підходу підготовки фахівця у галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за предметною спеціальністю 014.06 Середня освіта (Хімія), що отримує кваліфікацію «Бакалавр середньої освіти. Вчитель хімії, біології та основ здоров'я закладу загальної середньої освіти» відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», спирається на нормативні документи, які визначають розроблення складових системи стандартів вищої освіти та регламентують провадження освітньої діяльності в закладах вищої освіти України, на підставі Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом МОН України № 600 від 01.06.2017 (зі змінами, внесеними згідно наказу МОН України № 584 від 30.04.2020), Концепції розвитку педагогічної освіти, затвердженої наказом МОН України № 776 від 16.07.2017.

Метою освітньо-професійної програми (ОПП) є – створення освітнього середовища для здобуття бакалаврського ступеня вищої освіти й оволодіння системою знань, умінь і практичних навичок в галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» за спеціальністю 014 «Середня освіта (Хімія)», що забезпечують на високому рівні формування здатність фахівця до професійної діяльності відповідно до кваліфікації вчителя хімії, біології та основ здоров'я на рівні загальної середньої освіти через систему інтегральної, загальних і предметних (спеціальних фахових) компетентностей. Засвоєння запропонованої програми (240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 академічних роки та 10 місяців) дає право на продовження навчання на другому рівні вищої освіти.

Програма ґрунтується на загальновідомих наукових результатах із урахуванням сучасного стану теорії освітніх наук і теорії наукових областей, які відповідають предметним спеціальностям. Структура освітньо-професійної програми в цілому логічна та послідовна. В ній визначені: загальна інформація, мета, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, а також компетентності та програмні результати навчання, що мають бути сформовані у випускників у результаті вивчення обов'язкових освітніх компонентів.

Куррікулум професійної підготовки майбутніх учителів є достатньо гнучким та неперевантаженим багатьма предметами. Він складається з конкретних навчальних циклів, а саме: загальної підготовки; професійної підготовки, практичної підготовки.

На сучасному етапі модернізації змісту педагогічної підготовки пріоритетним є психолого-педагогічний компонент, який передбачає поєднання теоретичної психолого-педагогічної підготовки та практики і ґрунтується на: взаємозв'язку зі спеціально-предметним та загальноосвітнім компонентами підготовки майбутніх вчителів; формуванні мережі міжциклових та

міждисциплінарних зв'язків; системній співпраці зі школою, що реалізовано у структурі освітньо-професійної програми. Особливостями практичної педагогічної підготовки майбутнього вчителя під час реалізації ОПП, є те що, практичне навчання відбувається під час всієї педагогічної підготовки, на засадах принципу наступності. Практична педагогічна підготовка здійснюється в декілька етапів, а саме: навчальна пропедевтична практика з психології, педагогіки, фаху на початку навчання, виробнича практика в школі завершує практичну педагогічну підготовку. Досить важливим є те, що деякі навчальні дисципліни, які готують бакалавра до майбутньої професійної діяльності винесені до циклу вибіркового навчальних дисциплін самостійного вибору студента, що дозволить майбутньому фахівцю обрати для вивчення саме ті дисципліни, які він вважає є найбільш ґрунтовними щодо формування основних професійних компетентностей майбутніх учителів хімії, біології та основ здоров'я.

Запропонований в програмі перелік компетентностей і програмних результатів навчання є достатнім для підготовки бакалавра освіти. Навчальний план повністю відповідає структурі ОПП. Дисципліни навчального плану відображають актуальні для майбутнього вчителя напрями професійного розвитку та спрямовані на формування необхідного переліку інтегральної, загальних та фахових компетентностей.

Загалом є підстави вважати, що освітньо-професійна програма підготовки бакалаврів галузі знань: 01 Освіта / Педагогіка; спеціальність: 014 Середня освіта, предметна спеціальність: 014 Середня освіта (Хімія); рівень освіти – перший (бакалаврський) у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка є актуальною, відповідає освітньо-кваліфікаційній характеристиці і освітньо-професійній програмі підготовки фахівця даної спеціальності і, як результат, сприяє якісній підготовці викладачів закладів загальної середньої освіти та інших фахівців в галузі освіти. В цілому, розроблена освітньо-професійна програма відповідає сучасним вимогам до освітньо-професійних програм та дозволяє сформувати компетентності, що необхідні для успішного розв'язування професійних задач.

Послідовність вивчення дисциплін, план та графік навчального процесу, перелік й обсяг нормативних і вибіркового дисциплін відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта, предметна спеціальність: 014 Середня освіта (Хімія) і покликані сприяти забезпеченню відповідності програмних результатів навчання запитам потенційних роботодавців (стейкхолдерів).

РЕЦЕНЗЕНТ:

Завідувачка кафедри хімії та методики викладання хімії
Полтавського національного педагогічного університету
імені В. Г. Короленка
доктор педагогічних наук, професор,
заслужений працівник освіти України

Підпис: *Надія Шиян*
Засвідчую
Ст.інспектор з кадрів
відділу кадрів

Надія Шиян
Надія Шиян

**Відгук
на освітньо-професійну програму
«Середня освіта (Хімія, Біологія та здоров'я людини)»**

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти: бакалавр
Галузь знань: 01 «Освіта/Педагогіка»
Предметна спеціальність: 014.06 Середня освіта (Хімія)
у Центральноукраїнському державному університеті
імені Володимира Винниченка

Рецензована освітньо-професійна програма підготовки бакалаврів зі спеціальності 014 Середня освіта предметної спеціальності 014.06 Середня освіта (Хімія) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка розроблена робочою групою викладачів Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка після консультацій із науковцями, потенційними роботодавцями, які підтвердили потребу у підготовці фахівців даної спеціальності та покликана розв'язати завдання підготовки майбутніх вчителів. Освітньо-професійна програма має прикладну орієнтацію, чітку спрямованість на підготовку учителів хімії, біології та здоров'я людини закладу загальної середньої освіти.

У документі визначено цілі навчання, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, що необхідні для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими має оволодіти здобувач освіти та програмні результати навчання.

Слід відзначити, що освітні компоненти програми відповідають сучасним запитам щодо підготовки фахівців за предметною спеціальністю 014.06 Середня освіта (Хімія) та покликані розвивати ключові компетентності та практичні навички. Опанування здобувачами запропонованих обов'язкових та вибіркового компонент освітньої програми безсумнівно створює сприятливі умови для формування зазначених в ОПП компетентностей і набуття результатів навчання; розширення кваліфікаційних можливостей випускників та підвищення їх конкурентоспроможності на ринку праці тощо.

Освітньо-професійна програма передбачає достатній обсяг навчальних та виробничої практик (855 годин).

Аналіз змісту та структури освітньо-професійної програми дає підстави стверджувати, що розроблена програма складена із дотриманням чинних вимог освітніх програм, вимог законодавства України, методичних рекомендацій МОН України та дає змогу успішно провадити якісну освітню діяльність із підготовки бакалаврів, майбутніх вчителів хімії, біології та здоров'я людини закладу загальної середньої освіти.

Стейкхолдер:

директор КЗ «Ліцей «Сокіл»

Міської ради міста Кропивницького

С.Д. Сторчаус

Відгук
на освітньо-професійну програму
«Середня освіта (Хімія, Біологія та здоров'я людини)»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Галузь знань: 01 «Освіта/Педагогіка»

Предметна спеціальність: 014.06 Середня освіта (Хімія)
у Центральноукраїнському державному університеті
імені Володимира Винниченка

Рецензована освітньо-професійна програма «Середня освіта (Хімія, Біологія та здоров'я людини)» з підготовки фахівців першого(бакалаврського) рівня вищої освіти засвідчує розуміння проектною групою актуальних завдань сучасної вищої освіти та їх реалізації в процесі підготовки майбутніх учителів хімії, біології та здоров'я людини закладу загальної середньої освіти.

Метою освітньої програми є забезпечення на високому рівні формування здатності фахівця до професійної діяльності відповідно до кваліфікації вчителя хімії, біології та здоров'я людини на рівні загальної середньої освіти через систему інтегральної, загальних і предметних (спеціальних фахових) компетентностей.

Освітня програма визначає вимоги до рівня освіти здобувачів, які будуть навчатися за цією програмою, перелік освітніх компонентів і логічну послідовність їх опанування; кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми; ключові компетентності та очікувані результати навчання, якими має оволодіти здобувач.

Система компонентів освітньо-професійної програми спрямована на формування та закріплення у бакалаврів здатності розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної діяльності за умови оволодіння системою компетентностей, що визначені програмою, та здатності до самостійної наукової творчості та дослідницького пошуку.

Потужний зв'язок навчального процесу з практичною підготовкою студентів забезпечується завдяки комплексу навчальних і педагогічних практик, що становлять 28,5 кредитів ЄКТС.

Загалом є підстави вважати, що освітня програма «Середня освіта (Хімія, Біологія та здоров'я людини)» зі спеціальності 014.06 Середня освіта (Хімія) є збалансованою та логічною за структурою та наповненістю, відповідає вимогам щодо подібних програм та заслуговує на подальше впровадження в освітній процес закладу вищої освіти за спеціальністю 014.06 Середня освіта (Хімія) у Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка

Стейкхолдер:

директор КЗ «Ліцей «Європейська освіта»
Міської ради міста Кропивницького»

Л.П. Матяшова

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму

«Середня освіта (Хімія, Біологія та здоров'я людини)»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Галузь знань: 01 «Освіта/Педагогіка»

Предметна спеціальність: 014.06 Середня освіта (Хімія)

у Центральноукраїнському державному університеті
імені Володимира Винниченка

Особливого значення у сучасних умовах набуває проблема якісної підготовки майбутніх учителів у зв'язку з їхньою майбутньою багатофункціональною діяльністю, участю у розвитку освіти, науки, духовного життя суспільства.

Рецензована освітньо-професійна програма «Середня освіта (Хімія, Біологія та здоров'я людини)» розроблена науково-педагогічними працівниками факультету математики, природничих наук та технологій Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка у процесі консультативних зустрічей та з урахуванням пропозицій від освітянської спільноти.

Представлений в освітній програмі перелік освітніх компонентів безпосередньо стосується підготовки майбутніх вчителів хімії, біології та здоров'я людини та спрямовується на вимоги сучасного освітнього простору через призму компетентнісного підходу. Закріпленню, поглибленню й узагальненню знань з цих курсів а також їх застосуванню для комплексного розв'язання конкретних фахових завдань сприяє виконання студентами курсових робіт з хімії/біології (1,5 кредита) та з методики навчання хімії/методики навчання біології (1,5 кредита).

Перелік компонентів освітньо-професійної програми повністю відповідає завданням програми. Зауважимо, що в освітньо-професійній програмі представлено 2 курси, що викладаються на англійській мові, що забезпечує формування висококваліфікованого фахівця, який вільно володіє іноземною мовою за професійним спрямуванням та має можливості професійного росту і саморозвитку.

Серед пропозицій, що були включені після обговорення з освітянською спільнотою, до освітньої програми, слід виділити такі: 1) звернути увагу на практичний компонент підготовки майбутніх учителів-словесників (введено 2 виробничі педагогічні практики та збільшено кількість годин на їх проведення, введено навчальну практику зі шкільного хімічного експерименту та навчальну пропедевтичну з фаху); 2) збільшити кількість

годин на практико-орієнтовані дисципліни, що дозволять майбутньому учителю хімії, біології та здоров'я людини використовувати у своїй діяльності як традиційні, так і інноваційні технології навчання (збільшено кількість годин на вивчення дисциплін: Педагогіка та інклюзивна освіта, Методика навчання хімії, Методика навчання біології; виділено окремою дисципліною Методику навчання здоров'я людини); 3) зробити рівномірний розподіл навчального часу на вивчення хімічних і біологічних дисциплін (співвідношення годин на вивчення хімічних і біологічних дисциплін в програмі співвідноситься як 1:1).

Сформульовані в освітній програмі «Середня освіта (Хімія, Біологія та здоров'я людини)» результати навчання, що базуються на комплексі теоретичних знань та практичних умінь і навичок, відповідають сьомому рівню Національної рамки кваліфікацій і є достатніми для успішного виконання професійних обов'язків студентами за обраною спеціальністю.

Структурно-логічна схема визначила перелік освітніх компонентів обсяг та їх послідовність вивчення, що сприятиме забезпеченню відповідності програмних результатів потребам ринку праці та запитам потенційних роботодавців.

Отже, рецензована освітня програма «Середня освіта (Хімія, Біологія та здоров'я людини)» демонструє орієнтацію на набуття ключових компетентностей та створення ефективних механізмів їх запровадження, забезпечує відповідні програмні результати навчання, які відповідають запитам до професійної підготовки вчителя нової формації.

Вважаємо, що запропонована освітньо-професійна програма дозволяє забезпечити якісну фахову підготовку бакалавра спеціальності 014. «Середня освіта (Хімія)» з присвоєнням кваліфікації: Бакалавр середньої освіти. Вчитель хімії, біології та здоров'я людини закладу загальної середньої освіти.

Рецензент:

доктор педагогічних наук,

директор КЗ «Ліцей «Науковий»

Міської ради міста Кропивницького»

Н.Ю. Чередніченко